

Cupid and Psyche

De representatie van gender in de modereportage
'Cupid and Psyche' uit het fashion niche tijdschrift
PURPLE Magazine

Bachelorwerkstuk Algemene Cultuurwetenschappen

Vera van Nuenen

V.vanNuenen@student.ru.nl

Nijmegen, 15 Juni 2021

Faculteit der Letteren

Radboud Universiteit

Begeleiding van Sara Janssen

Inhoud

Inleiding	3
Onderzoeksveld	3
Onderzoeksvraag en theoretisch kader	5
Methode	6
1. Genderperformativiteit en het lichaam	8
1.1 Theoretisch kader	8
1.1.1. Wat is gender?	8
1.1.2. Mode als peiler van gender performativiteit	9
1.2 ‘Cupid and Psyche’: analyse genderperformativiteit	10
1.2.1. Masculien versus feminien	10
1.2.2. ‘Object of desire’	12
1.3 Conclusie	12
2. Gender representatie in <i>Fashion niche magazines</i>	14
2.1 Theoretisch kader	14
2.1.1. Het <i>Fashion niche magazine</i>	14
2.1.2. PURPLE Magazine	15
2.2 ‘Cupid and Psyche’: analyse tijdschrift medium	16
2.3 Conclusie	17
3. Representatie van gender in fotografie	18
3.1 Theoretisch kader	18
3.1.1. Het fotografisch medium	18
3.2 ‘Cupid and Psyche’: analyse fotografisch medium	20
3.2.1. De esthetiek van PURPLE’s fotografie	20
3.2.2. Traditionele gendernormen in ‘Cupid and Pysche’s’ fotografie	21
3.3 Conclusie	22
Conclusie	24
Bibliografie	25
Bijlage	28

Inleiding

Als klein kind was ik al gefascineerd door de vele kunstfotografie boeken die mijn vader in de kast had staan. Regelmatig sloeg ik een boek open en keek ik vol interesse naar de afbeeldingen. Ik begon mij enkele jaren later te verdiepen in portretten en modefotografie. Tijdschriften, waar deze fotografie veel in terug kwam, werden mijn nieuwe interesse. Tegelijkertijd begon ik mijn seksuele geaardheid te bevragen en vond ik toevlucht en inspiratie in vele (lhbtq+) artiesten, modellen, modeontwerpers en kunstenaars. Naast berichten op sociale media, zag ik dezelfde persoonlijkheden ook terugkomen in mijn geliefde tijdschriften. In deze tijdschriften was niets rondom seksualiteit, gender en identiteit te gek. Ik kwam vooral dankzij de tijdschriften in aanraking met vele vrije interpretatievormen van gender in de kunst, mode en muziekwereld. Hoe wordt gender in tijdschriften neergezet? Wat doen tijdschriften in het representeren van een bestaand gender perspectief op de samenleving? Kan een tijdschrift, of een modereportage, invloed hebben op de perceptie van gender? Deze vragen hielden mij al een tijd lang bezig en zijn de inspiratiebron geworden voor dit onderzoek. In dit bachelorwerkstuk stel ik kritische vragen rondom gender en mode, in de hoop met antwoorden te komen.

Onderzoeksveld

Wat voegt mode toe aan onze identiteit? Kan je aan iemands kledingkeuze zien wat voor gender hij/zij/hen zich mee identificeert? In dit bachelorwerkstuk onderzoek ik wat de rol van mode in modefotografie is. Hierbinnen focus ik mij op wat het medium modefotografie doet met de representatie van gender.

Gender valt binnen het vertoog (discours) van het feminisme en is zowel onderdeel als resultaat van de tweede feministische golf. Deze golf kwam rond de jaren '60 op, maar vond pas een plek in de academische wereld in de jaren '70 en '80. Vanaf dat moment speelde gender een prominente rol in kunst- en cultuur onderzoek. Thema's die vaak voorkomen zijn bijvoorbeeld objectivering, de *male gaze* of het oriëntalisme. Mede dankzij gendertheorieën van Simone de Beauvoir en Judith Butler is binnen genderstudies het idee ontstaan dat gender een sociaal construct is en geen biologisch gegeven. Gender is in de afgelopen decennium ook een belangrijk onderzoeksveld geworden binnen modestudies. Mode werd voorheen geanalyseerd door in te gaan op productie, consumptie, historie, en esthetiek (Entwistle 1). In deze analyse wordt de relatie tussen mode en het lichaam buiten beschouwing gelaten (1). Het interdisciplinaire veld van gender studies verhoudt zich tot vele disciplines binnen

cultuurwetenschappen zoals sociale media, populaire cultuur traditionele schilderkunst en advertenties. Ik vind het echter ook belangrijk om de relatie tussen gender en mode binnen cultuurwetenschappen te bespreken. De afgelopen jaren is er namelijk meer aandacht gekomen voor het onderzoeken van mode en de rol die het heeft op het vormen en performen van gender.

In dit bachelorwerkstuk tracht ik dieper in te gaan op de relatie tussen mode en het lichaam en wat de rol van modefotografie hierin is. Ondanks het feit dat fotografie complexer is dan alleen de beschrijving van de relatie tussen de kijker en media is fotografie deels in staat de kijker te vangen en beïnvloeden. Fotografie is een belangrijk aspect omdat de representatie van gender in het echte leven anders is dan in de artificiële wereld (Edwards 226). Het zal hierbij interessant zijn om het belang van het *fashion niche magazine* op genderrepresentatie toe te voegen. Deze toevoeging zal mijn onderzoek in een andere invalshoek plaatsen dan menig ander onderzoek over genderrepresentatie in fotografie. Naar mijn mening is het *niche magazine* een perfecte combinatie van verschillende kunst disciplines, waarmee sociale kwesties kritisch bekeken kunnen worden en waarin hedendaagse culturele debatten op een artistieke wijze aan bod komen. Wat grotendeels bij de keuze van gender in een *fashion niche magazine* meespeelt is dat het fashion niche magazine bekend staat om zijn expressief en artistiek gebruik van fotografie (Lynge-Jorlén 31). De keuze voor een modereportage uit een niche magazine zal een andere uitkomst hebben dan die in bijvoorbeeld een *women's magazine*. Het niche magazine is een relatief nieuw genre dat tegelijk met het feminisme in mode studie opkwam in de jaren 90 (Wissinger 285). In dit genre liggen veel mogelijkheden tot een uitgebreider onderzoek naar modefotografie. Gender in tijdschriften is een onderwerp dat vaker in onderzoek terecht komt. Echter wordt er veel onderzoek naar het gender vertoog verricht in zogenoemde *women's magazines* zoals *Vogue*, *Harpers Bazaar*, of andere tijdschrift titels waarin mode en vrouwelijke verlangens de hoofdrol innemen (Twigg 2). Deze tijdschriften zijn groot onderdeel in de vorming van een identiteit bij vrouwen, waarin zij van belang zijn in de vorming en representatie van gender. Overige tijdschriften worden tijdens de bespreking van het gender vertoog vaak achterwege gelaten. Ik richt me in dit onderzoek juist niet op een *women's magazine*, maar op een *fashion niche magazine*. De fotografie in een *niche magazine* gaat namelijk vaak in op sociale kwesties, waarbij in dit geval het gender vertoog kritisch bekeken en onderzocht kan worden (Lynge-Jorlén 98). Deze invalshoek over de representatie van gender in een niche magazine geeft de mogelijkheid om gender binnen een ruimdenkend en expressief medium te plaatsen, wat nodig is om uit het algemene hokjes denken te raken. Daarnaast speelt mijn persoonlijke interesse in modetijdschriften ook mee in de keuze voor dit

onderwerp. Naar mijn mening is fotografie het interessantste deel van een niche magazine. Vaak verbeeldt fotografie de hedendaagse debatten en is in staat de kijker na te laten denken over wat er te zien valt. Genderrepresentatie is in deze reportages een weinig besproken onderwerp maar is juist een belangrijk hedendaags onderwerp. Kijkers raken beïnvloed door wat zij in media gerepresenteerd krijgen en nemen hier voorbeeld aan, zonder hier misschien stil bij te staan. Het is dan ook belangrijk om in te zien hoe modereportages, in het niche magazine specifiek, stil staan bij deze belangrijke functie. Dit onderzoek stelt mij in staat om bij te dragen aan het veld van genderstudies door middel van het toevoegen van een nieuwe invalshoek: gender in *fashion niche magazines*. Ik laat zien dat het gender vertoog vaak een deels onderbewuste toevoeging is aan modedefotografie en dat er een grote link zit tussen mode en de representatie van gender. Dit doe ik door het analyseren van een van de grootste fashion niche magazines: PURPLE Magazine.

Onderzoeksvraag en theoretisch kader

PURPLE Magazine is een tijdschrift voor vernieuwende en baanbrekende modedefotografie, opgericht in 1980 door Oliver Zahm. Zowel de fotografie als de tekst van dit tijdschrift gaan vaak in op culturele discussies. Zo spelen in #34: *LOVE* de thema's liefde, gender en seksualiteit een grote rol. Gender identiteit keert prominent terug in de modereportages, bijvoorbeeld in de editorial van Fendi F/W 2020/21: 'Cupid and Psyche'. Deze modereportage is gefotografeerd door Brett Lloyd en bestaat uit acht foto's waarvoor de mythe Cupid and Psyche als inspiratiebron heeft gediend. Op de acht verschillende foto's staan een vrouwelijk en een mannelijk model, poserend in een Italiaans landschap/dorpje. De representatie van gender in deze modereportage is door zijn speelse wijze van omgang met iconografie en het medium fotografie een interessante casus en zal dan ook het onderzoeksobject zijn van dit bachelor werkstuk. De vraag die in dit onderzoek leidend is luidt: **'Op wat voor manier wordt gender gerepresenteerd in de modereportage 'Cupid and Psyche' in het niche magazine PURPLE Magazine #34:LOVE?'**

De hoofdvraag zal onderverdeeld worden in drie concepten met elk een eigen deelvraag. De drie deelvragen zijn als volgt:

1. Wat is het belang van mode binnen de representatie van gender in 'Cupid and Psyche'?
2. Wat is de rol van *niche fashion magazines* in de representatie van gender?

3. Wat is de rol van modefotografie in de representatie van gender?

De overkoepelende theorie die deze perspectieven met elkaar verbindt, is de theorie van Judith Butler over genderperformativiteit uit het boek *Gender Trouble* (1990). De drie deelvragen worden verwerkt binnen het bespreken van drie concepten die samen met Judith Butler het theoretisch kader van dit onderzoek vormen. De eerste deelvraag wordt benaderd met de theorie van Joanne Entwistle over de relatie tussen mode en het lichaam uit haar tekst *The Fashioned Body: fashion, dress and social theory* (2014). De tweede deelvraag wordt door middel van de tekst *Niche Fashion Magazines: Changing the Shape of Fashion* (2017) van Ane lynge-Jorlén besproken, waarin zij het belang van het genre ‘niche magazines’ uitlegt, en wat de verhouding hiervan tot mode is. De laatste deelvraag zal benaderd worden volgens de tekst *On Photography* (1977) van Susan Sontag waarmee wordt laten zien dat het fotografische medium invloed heeft op genderrepresentatie in een modereportage.

Methode

‘Cupid and Psyche’ wordt onderdeel van dit onderzoek door middel van een beeldanalyse. Deze beeldanalyse wordt gemaakt door middel van intertekstuele relaties en iconografie in de foto’s. Hierbij zal de betekenis van de foto’s gezocht worden in verbanden met de symbolische betekenis van de mode objecten. Elementen uit de foto’s zullen uitgelicht worden, en met elkaar vergeleken worden. Dit gebeurt vooral op basis van esthetiek, waarbij een analyse gemaakt wordt van wat er op het eerste oog te zien is in de keuze van kleding, houding en omgeving. In deze methode zal de modereportage geanalyseerd worden aan de hand van genderperformativiteit, wat dient als overkoepelend thema. Zowel de gehele reportage als de losse foto’s zullen volgens dit begrip geanalyseerd worden. De beeldanalyse is onderverdeeld in drie concepten, waarmee de mogelijkheid gecreëerd wordt om genderrepresentatie uitgebreid te onderzoeken in relatie tot de modereportage ‘Cupid and Psyche’. Deze drie concepten zijn:

1. Mode
2. Het *fashion niche magazine*
3. Fotografie

Het onderzoek is opgedeeld in drie hoofdstukken die elk een ander concept bespreken. Het eerste hoofdstuk legt de nadruk op gender en het belang van het onderzoeken van mode hierin, waarna de modereportage geanalyseerd zal worden vanuit lichaamshouding en de belichaming van mode. Het tweede hoofdstuk legt de nadruk op de rol van *fashion niche magazines* in

genderrepresentatie, waar in het tweede deel de modereportage geanalyseerd wordt als publicatie van PURPLE. In het derde hoofdstuk zal de nadruk liggen op modefotografie en zal de modereportage geanalyseerd worden vanuit het fotografisch medium. Door het hanteren van deze opzet heb ik de gelegenheid om elk concept van de beeldanalyse toe te lichten aan de hand van theorie. Daarbij is dit voor de beeldanalyse een duidelijke verdeling waarna alle drie de verschillende analyses samengevoegd worden om een antwoord te geven op de hoofdvraag ‘Op wat voor manier wordt gender gerepresenteerd in de modereportage ‘Cupid and Psyche’ in het niche magazine *PURPLE Magazine #34:LOVE?*’

1. Genderperformativiteit en het lichaam

Dit hoofdstuk benadert het eerste concept: mode. Hierin zal het theoretische kader over genderperformativiteit van Judith Butler en over de ‘fashioned body’ van Joanne Entwistle besproken worden. De deelvraag die aan bod komt is ‘wat is het belang van mode binnen de representatie van gender in ‘Cupid and Psyche’?’, waarmee in het tweede deel van dit hoofdstuk een analyse van ‘Cupid and Psyche’ gemaakt wordt.

1.1 Theoretisch kader

1.1.1. Wat is gender?

Genderperformativiteit is een begrip dat geïntroduceerd is binnen het gendervertoog door Judith Butler.¹ Deze theorie gaf nieuwe inzichten in het begrijpen van feministische debatten rondom belichaming (Rocamora 23). Gender, wat in het geval van Butler beschreven los staat van ‘seks’, wat biologisch bepaald is, wordt gevormd door instanties om ons heen (Butler 8). Gender is niet wat iemand is maar wat iemand doet. Wij claimen ons eigen gender dat gevormd en support wordt door sociale normen die ons aan de buitenkant weten te beïnvloeden (Butler 7). In *Gender Trouble* (1990) stelt Butler dat gender performatief is door middel van het doen van ‘acts, gestures, [and] enactments which are generally construed’ (Butler 185). Genderperformativiteit, oftewel het ‘doen’ van gender, beschrijft Butler als een ‘repetition and a ritual’ waarin het lichaam gezien wordt in een culturele en tijdelijke situatie (Preface XV). Deze houdingen, bewegingen en manieren van doen worden gevormd door instanties om ons heen en bepalen op welke manier wij ons lichaam uitdrukken. Wat een bepaald gender definieert of kenmerkt hangt af van bepaalde manieren van doen die herhaaldelijk door een persoon geuit worden. Culturele aspecten en machtsstructuren uit de samenleving spelen een rol in het definiëren van genderidentiteit (Butler 526). Volgens Butler is het lichaam niet te definiëren door een vaste vorm of betekenis, maar wordt het gevormd door momenten in tijd en beweegt het langs structuren van vertoog, betekenis en productie (520). Hierbinnen kan er ruimte open gelaten worden voor variatie in de bestaande categorieën tussen man en vrouw (Rocamora 289). Gender kan volgens Butler gezien worden als iets fluïde, in plaats van dat er een binaire oppositie tussen man en vrouw speelt. Er kan vrijer naar gender gekeken worden: ‘gender itself becomes a free-floating artifice, with the consequence that a man and masculine

¹ Uit het artikel ‘Performative Acts and Gender Constitution: An Essay in Phenomenology and Feminist Theory’ (1988).

might just as easily signify a female body as a male one, and woman and feminine a male body as easily as a female one' (Butler 9). De grenzen tussen masculien en feminien vervagen. Wat deel is binnen genderrepresentatie is de manier waarop mode deel wordt van het lichaam. Een andere belangrijke stelling van Butler waar dit onderzoek op gebaseerd zal worden is:

Gender is instituted through the stylization of the body and, hence, must be understood as the mundane way in which bodily gestures, movements, and enactments of various kinds constitute the illusion of an abiding gendered self (Butler 519).

Butler maakt hierin de link tussen gender en het lichaam, en stelt dat gender tot uitdrukking komt door middel van het stileren van het lichaam. Dit stileren, het 'performen' van gender, wordt grotendeels gedaan door mode (519).

1.1.2 Mode als peiler van genderperformativiteit

Mode is volgens Elizabeth Wissinger hét subject dat de aandacht op het lichaam vestigt.² Mode is een object waardoor gender belichaamd wordt, en waardoor de relatie tussen het lichaam en genderperformativiteit versterkt wordt. Het kan een bepaalde betekenis aan een lichaam geven, en communiceert dit naar buiten door het 'doen' van gender (Wissinger 294). Volgens Butler gaat genderperformativiteit niet alleen over het creëren en uiten van een identiteit, maar ook over de rol van mode in het stileren van het lichaam (Rocamora 286). Mode stelt niet alleen de aandacht op het lichaam, maar kan hierin verassen, bekritisieren en kan de perceptie van gender veranderen. Hierbij gaat het vooral om het in kwestie stellen van het 'doen' van gender en hoe dit wordt gevormd door sociale acties en machtsstructuren. Volgens Entwistle kunnen het lichaam en mode namelijk niet van elkaar gescheiden worden, want ze beïnvloeden elkaar: 'Fashion is about bodies: it is produced, promoted and worn by bodies. It is the body that fashion speaks to and is the body that must be dressed in almost all social encounters' (Entwistle 1).³ Niet alleen gender, maar ook mode is afhankelijk van heersende machtsstructuren. Mode werkt namelijk binnen een kader waarin het lichaam sociaal en cultureel geconstrueerd worden. Entwistle stelt dat "'gender" however is a matter of culture: it refers to the social classifications into "masculine" and "feminine"' (Entwistle 143). Manieren van mode accentueren of vernauwen lichamelijke opposities tussen man en vrouw, waarbij we in onze samenleving verwachten dat mannen zich kleden als een man, en vrouwen als een

² Uit het hoofdstuk 'Judith Butler: Fashion and Performativity' van Elisabeth Wissinger uit het handboek *Thinking Through Fashion* (2017) van Agnes Rocamora en Anneke Smelik.

³ in *The Fashioned Body: Fashion, Dress and Modern Social Theory* (2000).

vrouw (140). Maar mode doet meer dan alleen de binaire verschillen accentueren, en voegt via aankleding ook culturele betekenissen toe aan het lichaam (141). Dit is een belangrijk aspect voor het onderzoeken van genderrepresentatie omdat gender in vele vormen terug kan komen, en niet alleen gedefinieerd wordt door masculien of feminien (141). Een voorbeeld hiervan is de *compulsory heterosexuality* waar de man gezien wordt als assertief en agressief, en de vrouw als subtiel en passief (185). Hierin is de aankleding van het lichaam niet alleen performatief, maar creëert het ook seksuele betekenissen die relateren aan de hetero normatieve relatie tussen man en vrouw (185).

1.2 ‘Cupid and Psyche’: analyse genderperformativiteit

‘Cupid and Psyche’ is gemaakt voor de collectie FENDI F/W 2020/21 dat onderdeel is van het LOVE issue van PURPLE magazine. Hierin nemen modellen Tobias Dionisi en Maty Fall Diba de hoofdrol. In sommige van de foto’s staan ze beiden afgebeeld maar in de meeste foto’s staan de modellen alleen afgebeeld. Wat vooral opvalt aan de foto’s is dat ze op het eerste opzicht niks specifiek rondom gender lijken af te beelden. De foto’s zijn echter toch interessanter zodra er een diepere betekenis aan gegeven wordt. Er wordt in de foto’s gespeeld met combinatie tussen de traditionele en hedendaagse genderrepresentatie. Niet alleen door het lichaam zelf, maar door de manier waarop het lichaam gestileerd en gekleed is. De modellen hebben op elke foto hetzelfde figuur, hetzelfde kapsel, en (bijna) dezelfde blik. Het enige wat echt verandert zijn de houdingen en de kleding, waarbij alle kleding van het modehuis FENDI is. De houdingen van de modellen zijn vrij statisch maar zijn vooral interessant door de manier van positionering van de handen en kledingkeuze. Vele houdingen en mode kenmerken zijn toe te dragen aan de binaire gendernormen en worden interessant wanneer deze traditionele normen in de modereportage ontkracht worden.

1.2.1 Masculien versus feminien

Gender is een fluïde begrip en wordt geconstrueerd door de omgeving en bepaalde discourses (Butler 185). Neem bijvoorbeeld de twee foto’s waarop het vrouwelijke model alleen staat (foto 3, 6). Beide foto’s geven een andere impressie van gender en performen gender op een verschillende manier. Op de ene foto zien we het model zittend op een tafel in een kanten doorschijnende rok met bijpassend kant doorschijnende top (foto 6). Ze heeft haar been op tafel geplaatst en leunt hier nonchalant met haar arm op. Deze houding geeft haar een wat mannelijke pose. Op een andere foto staat het model met haar heup naar de zijkant met haar handen tegen een rots aangeleund (foto 3). Ook op deze foto staat het model in een satijnen en kanten

doorzichtige outfit. Haar armen houdt ze in een vloeiende beweging tegen de rots boven haar aan, wat het model in dit geval juist een meer vrouwelijke uitstraling geeft door de sereniteit die het uitstraalt. Het zittende model wordt als mannelijker beschouwt door de gendernormen die vroeger geïnterpreteerd werden als mannelijk. Gender wordt namelijk beperkt door sociale sancties en culturele geschiedenis waarbinnen genderidentiteit subject wordt binnen het gender vertoog (Butler 48). Echter maakt het kant en de doorschijnende outfit het inzien van een mannelijk gender moeilijker omdat dit een stof is dat niet gemaakt is voor het actieve werk van de man en dus inspeelt op het feminiene gender. Zou Tobias in de positie van Maty staan, zou deze houding eerder als masculien worden ondervonden omdat het geperformed wordt door een meer mannelijk uitziend model. Het zijn dan ook de lichaamshoudingen die in staat zijn een gender te performen. Wanneer Maty op een stoel met haar halfnaakte lichaam schuin aan tafel zit en haar armen met roze leren handschoenen op tafel positioneert, zijn het de handen die bijdragen aan het performen van gender (foto 7). Haar houding is soepel maar sterk en haar handen raken elkaar licht aan, wat het zachte en feminiene representeert. Handen zijn dan ook een belangrijk aspect binnen positionering. De handen hebben zowel grijpend aan de rots als liggend op haar knie een nonchalante positie (foto 3,6,8) in vergelijking met de wat stevigere positie van de mannelijke handen in foto 2 en 5 waar deze prominent in beeld zijn. Deze vergelijkingen laten zien dat het performen van gender vast hangt aan bepaalde kenmerkende houdingen en belichaming die geassocieerd worden, en waar we al tijden aan blootgesteld zijn, met de binaire opposities van het masculiene en feminiene gender (185).

Ook de mode uit 'Cupid and Psyche' gaat in op deze binaire oppositie. Mode kan gezien worden als een extensie van het lichaam (Entwistle 122). 'Fashion ignores the very idea of men and women from the outset, and it puts men in the place of women, women in the place of men' (Rocamora 293). De mode verliest bijvoorbeeld in foto 3 en 5 zijn stereotype gender rol doordat de feminiene vorm van het kledingstuk wordt vermengd met de enigszins masculiene houding. Kleding is volgens Entwistle zowel een onderdeel van een cultuur, als een cruciaal onderdeel in de productie van masculiniteit en het feminiene. 'It turns nature into culture, layering cultural meanings on the body' (Entwistle 144). Wat wij als normaal of natuurlijk beschouwen komt door de culturele betekenis die kledingstukken dragen in de maatschappij. Het vrouwelijke model heeft veelal een feminiene uitstraling door het dragen van stereotyperende vrouwelijke kleding zoals de rok en jurk (foto 3,5,6,8). Hier is kleding bepalend voor het performen van het feminiene. Echter werkt de mode ook neutraliserend. Zowel Tobias als Maty dragen dezelfde soort lange oversized wollen jas met broek eronder

(foto 2, 4). In dit geval zegt de kleding weinig over het lichaam, en wordt het een uniseks kledingstuk dat zowel het feminiene als masculiene gender performt. Hier wordt ingegaan op de huidige ‘blurring of the gender boundary’ (Entwistle 170). Gender is ook in deze modereportage een sociaal construct en wordt gevormd door sociale instanties. Wat een man een man, en een vrouw een vrouw maakt is een construct (Rocamora 289). Gender heeft geen duidelijke beperkingen.

1.2.2. ‘Object of desire’

Tevens wordt in ‘Cupid and Psyche’ ingegaan op de *compulsory heterosexuality* en heersende machtsstructuur waarin de vrouw wordt bekeken vanuit een *male gaze*. Hierin staan de idealen van de man voorop en worden subjecten bekeken via de mannelijke blik. Deze mannelijke blik is deel van de traditionele machtsverhoudingen waar de man boven de vrouw staat. Het vrouwelijk lichaam wordt hierin vaak gezien als een *object of desire* (Bulter 49). Dit schemert door in de modereportage. Maty’s lichaam wordt in bijna elke foto geaccentueerd door typisch vrouwelijke kleding zoals de rok/jurk, door doorschijnend materiaal, lichte kleuren of door naakt (foto 3,5,6,7). Zelfs op de laatste foto waar Maty als silhouet in beeld is, waarbij haar lichaam amper te zien is, is de lange leren jas met riem gekozen voor het accentueren van haar vrouwelijk lichaam (foto 8). In dit geval is het niet de lichaamshouding dat deel is van het performen van gender, maar is het de mode die de volle aandacht op het lichaam trekt. Ook hier wordt haar gender, en haar lichaam verheerlijkt volgens de *male gaze*. Tobias draagt deze accentuerende kleding niet en is ook niet te zien als een *object of desire*. Toch wordt er in de reportage gespeeld met gender en vervagen de grenzen. Ook Tobias wordt geseksualiseerd, door hem met zijn halfnaakte bovenlichaam en sigaret te positioneren (foto 2). Net zoals het vrouwelijke lichaam in foto 7, word hier het mannelijke lichaam verheerlijkt.

1.3 Conclusie

Uit deze deelanalyse kan geconcludeerd worden dat er in de modereportage gespeeld wordt met de representatie rondom traditionele gendernormen. De modellen representeren een fluïde gender door het vervagen van de binaire oppositie tussen masculien en feminien. De vraag ‘Wat is het belang van mode tot de representatie van gender in ‘Cupid and Psyche’?’ wordt beantwoord door Entwistle’s relevantie van mode in het onderzoek naar identiteit en gender. Mode is een van de factoren waarbinnen gender geperformed kan worden. De mode in ‘Cupid and Psyche’ speelt sterk in op de binaire oppositie van masculien en feminien, die gevormd wordt door culturele en sociale opvattingen over de traditionele gendernormen. De modellen

hebben geen vaststaand gender, maar performen een bepaald gender ten opzichte van hedendaagse machtsstructuren en culturele kwesties.

2. Gender representatie in Fashion niche magazines

In dit hoofdstuk zal het tweede concept ‘fashion niche’ magazines besproken worden waarmee ingegaan wordt op de deelvraag ‘wat is de rol van fashion niche magazines in de representatie van gender in de beeldanalyse van ‘Cupid and Psyche’?’.

2.1 Theoretisch kader

2.1.1. Het fashion niche magazine

Bourdieu spreekt over het *fashion media discourse*, waarin volgens hem alle uithoeken van de mode industrie meegenomen worden (Rocamora 238). In dit onderzoek is het modetijdschrift een belangrijk concept. Modetijdschriften zijn een medium waarin ‘fashion is acted out’ en waar vorming van gender en identiteit plaats vindt (239). Het *niche magazine* wordt door Ane Lynge-Jorlén beschreven als een hybride en gespecialiseerd tijdschrift dat zowel *high fashion* met kunst en stijl culturen verbindt (Lynge-Jorlén 7).⁴ Dit tijdschrift kan gezien worden als een *cultural intermediary* die het mogelijk maakt om sociaal-culturele relaties tussen kunstvormen en morele standpunten te bespreken en in het licht te zetten (Lynge-Jorlén 99).⁵ Dit gebeurt op verschillende punten: het is een mediator tussen mode en de lezer, het is de brug tussen productie en consumptie van mode en belangrijker nog, het bemiddelt mode door verschillende stijlen zoals tekst, stijl, fotografie en grafisch design (99). Mode vertegenwoordigd sociaal en culturele codes en is een belangrijke pijler geworden in het debat rondom vrouwelijkheid, gender en representatie (Zarzycka 259).⁶ Een *niche magazine* is niet alleen staat om het huidige beeld rondom gender af te beelden, maar ook om zelf een beeld rondom gender te creëren waar de samenleving op inspeelt (Lynge-Jorlén 89). Een *niche magazine* mengt kunst met stijl culturen door middel van experimentele en creatieve esthetiek, innovatief design en nieuwe trends rondom mode, kunst en fotografie (9). Het wordt in tegenstelling tot het *style magazine* (*Dazed & Confused*, *I-D*) en *women's magazine* (*Vogue*, *Harpers Bazaar*) als belangrijk geacht als hedendaags discussie medium en weet op een kritische manier in te gaan op vertogen. Het *style magazine* is vooral bekend om zijn innovatieve introductie van fotografie, maar ziet mode niet als iets serieus, maar als iets luchtigs (29). Het *women's magazine* representeert mode wel op een serieuze manier, maar heeft als achterliggende gedachte commercie in plaats van een kritische reflectie (Farrel 622).

⁴ Uit haar artikel ‘Between Frivolity and Art: Contemporary Niche Magazines’ (2012).

⁵ Uit het boek *Niche Fashion Magazines* (2009).

⁶ Uit het artikel ‘Angry Fashion: Cindy Sherman en de politiek van het beeld’ (2015).

Women's magazines zijn namelijk sterk verbonden met de mode industrie en bijbehorend seizoen gerichte kalender en weten maanden van tevoren al wat er in de uitgave komt te staan (Moeran 124). *Niche magazines* hoeven hier geen rekening mee te houden aangezien de modereportages gebaseerd zijn op experimentele vrijheid in plaats van consumptie. Ze staan vrij in het kiezen van subjecten en discussies. Het *niche magazine* maakt hierin een onderscheid met zijn voorganger het *style magazine* en het *women's magazine* en kan gezien worden als een grensoverschrijder van 'edge and elite', van het 'avant-garde and the establishment' (33). Een *niche magazine* combineert vanuit deze twee genres de experimentele kunst invalshoek en modedefotografie waarin high-fashion centraal staat en is dan ook het verzamelpunt van innovatieve modedefotografie en kunst (31). Dit creëert de mogelijkheid voor het genre om dieper in te gaan op culturele kwesties rondom het gendervertoog en dit onbewust mee te nemen in creatieve beslissingen.

2.1.2. PURPLE Magazine

'Cupid and Psyche' is een modereportage uit het Franse tijdschrift PURPLE Magazine. PURPLE Magazine is een mode, kunst en cultuur tijdschrift dat in 1992 ontwikkeld is door Olivier Zahm. Het is een van de meest baanbrekende modetijdschrift en staat vooral bekend om zijn uniek en expressieve gebruik van mode fotografie. Tijdschriften hebben van oudsher de neiging om een beeld voor de samenleving te scheppen waarbij er een duidelijke binaire oppositie is tussen wat masculien en wat feminien is (Bakery).⁷ Vrouwen werden eeuwenlang al geassocieerd met mode, mede door de associatie met 'inconstancy and change' en haar feminiene psychologie (Entwistle 148). Mannen werden niet gekenmerkt door de interesse in mode, en waren ook niet geïnteresseerd in mannelijke modetijdschriften. In het *niche magazine* ontstond de mogelijkheid om nieuwe gedachtegangen te laten zien, te bekritisieren en in een nieuw licht te zetten. Mode als kunstuiting is niet alleen maar voor de vrouw maar de man kreeg ook een rol in deze tijdschriften. Het *fashion niche magazine* overstijgt hiermee de binaire gender rollen, en positioneert zichzelf in een situatie waarin gendernormen niet vast staan (Lynge-Jorlén 61).⁸ PURPLE begon als voorloper waarin radicale nieuwe gedachtegangen geuit werden. Tegenwoordig is dit minder en geeft PURPLE vooral ideeën rondom het gendervertoog weer in plaats van deze ideeën te introduceren (45). Het tijdschrift gaat nu in op mainstream aspecten en commercie (45). PURPLE is een wereldwijd invloedrijk tijdschrift voor mode en heeft dan ook als belang om een enigszins geaccepteerd gender

⁷ Uit het artikel 'Using Magazines and Zines to Explore Stereotypical Gender Roles' (2009).

⁸ Uit het boek *Between Edge and Elite: Niche Fashion Magazines, Producers and Readers* (2009).

standpunt te uiten, omdat zij lezers niet kwijt willen raken maar wel een intellectueel onderwerp aan de kaak willen stellen. PURPLE, en de modereportage, bevinden zich hier in een tweestrijd. Aan de ene kant wil het tijdschrift een verfrissende kijk op het gendervertoog neerzetten, maar aan andere kant weet het tegenwoordig vooral de heersende gendernormen te weergeven, in plaats van te introduceren.

2.2 ‘Cupid and Psyche’: analyse tijdschrift medium

‘Cupid and Psyche’ gaat op een speelse wijze in op de gendernormen van vroeger en nu door het verwerken van een traditioneel perspectief binnen het gender vertoog. ‘Cupid and Psyche’ bevindt zich in issue #34: *LOVE*, het liefde nummer. Door in dit themanummer het verhaal van Cupid and Psyche te nemen als inspiratiebron, wordt er ingegaan op traditionele gender normen en standpunten. Het verhaal van Cupid and Psyche is een verwijzing naar een symbolische weergave van hoopvolle liefde.⁹ In dit verhaal zijn de gendernormen van dat moment in acht genomen. Deze gendernormen zijn de basis voor onze gender opvattingen, maar zijn momenteel ook redelijk ouderwets en traditioneel. Vroeger stond de binaire oppositie tussen man en vrouw centraal, en was er amper sprake van een fluïde gender (Butler 4). In de modereportage is een duidelijke verwijzing te zien naar het verhaal. De modereportage begint met een grote foto van de buste van Cupid uit de Grieken, gezien aan het mannelijke maar nog jonge gezicht en aan de kenmerkende krullenbos van Cupid (Foto 1).¹⁰ Tobias is de verbeelding van Cupid; de ‘liefde’ en Maty is de verbeelding van Psyche; de ‘ziel’. Hier zien we de traditionele binaire oppositie tussen man en vrouw terug. In de eerste paar foto’s staan zowel Cupid als Psyche los op de foto, verwijzend naar het feit dat beide goden niet in elkaars leven behoren. Later in de modereportage zien we beide genders, naast elkaar voor een typisch Italiaans architectuur staan (Foto 5). Cupid draagt kenmerkend masculiene kleding; een bruine broek, zwarte wollen sweater met daaronder een zwart zijde blouse met gele cirkels als patroon. Psyche, de vrouw wordt afgebeeld in kenmerkend vrouwelijke kleding; een jas van vacht met daarop het ‘paisley’ motief, bijpassende lange rok, en een zwart kanten transparant shirt. Dit slaat terug op de *compulsory heterosexuality* waarin de man het echte werk doet, en hier kleding naar draagt, en waarin de vrouw vooral de zorgende rol heeft en ‘mooi’ moet zijn voor de man,

⁹ De mythe Cupid and Psyche is geschreven in de 2^e eeuw na christus. Het verhaal gaat over de prinses Psyche die zo mooi is dat de god Venus jaloers wordt. Ze instrueert haar zoon Cupid om Psyche verliefd te maken op een monster. Hij komt echter zelf in aanraking met zijn pijl en wordt verliefd op Psyche zelf. Hij trouwt met haar onder de voorwaarde dat ze nooit zijn gezicht mocht zien. Bron: www.bl.uk/onlinegallery/features/mythical/psyche.html

¹⁰ Voor referentie naar Cupid, zie het schilderij *De Ontvoering van Psyche* door William-Adolphe Bouguereau (1895).

wat de rok symboliseert. Er zijn namelijk verschillende type kleding toegelegd aan de man of vrouw (Entwistle 140). Door in te spelen op deze kenmerkende traditionele kledingrollen binnen de verdeling van gender, maakt de modereportage een representatie van de binaire gender oppositie. De samenleving heeft de beschreven instituties gevormd waardoor gender opposities gesupporterd en afgedwongen worden (Ferguson 5). Aan de andere kant gaat PURPLE in tegen deze traditionele gendernormen en weet de binaire oppositie binnen gender te vervagen en juist een fluïde gender te representeren. Voor ‘Cupid and Psyche’ zijn bewust androgyn uitzijende modellen gecast. Dit androgyn uiterlijk komt terug in het feit dat beide modellen dezelfde lichaamsvorm hebben, zonder duidelijke mannelijke of vrouwelijke kenmerken, en het feit dat beide modellen een gezicht hebben wat zowel de mannelijke als vrouwelijke kant op kan, waarbij de gezichtsexpressie bij beide hetzelfde is. Niet alleen hebben beide modellen een androgyn uiterlijk, maar blijkt dat Tobias zich identificeert als non-binair.¹¹ Hiermee wordt laten zien dat PURPLE wel degelijk inspeelt op het representeren van momenteel kritische debatten binnen veranderende gendernormen. In dit geval: de hedendaagse vervaging van de grenzen tussen masculien/feminien, man/vrouw en het hebben van een uiterlijk wat niet binnen de traditionele gendernormen valt: androgynie (Suar 200).

2.1 Conclusie

Niche magazines, waaronder PURPLE, geven weer in plaats van bekritisieren de heersende opvattingen rondom gender door middel van experimentele fotografie. *Niche magazines* staan minder in het belang van commercie en weten hierdoor vrijheid te claimen in het aansnijden van onderwerpen binnen het gendervertoog. Door de verwijzing naar de eeuwenoude mythe representeert de modereportage de binaire oppositie tussen man en vrouw. Echter wordt de modereportage in een hedendaagse jas gestoken door het toevoegen van androgynie.

¹¹ Van zijn Instagramprofiel @tobiasdionisi.

3. Representatie van gender in fotografie

In dit hoofdstuk zal het derde concept voor de analyse van ‘Cupid and Psyche’ benaderd worden. Hierbij zal de vraag ‘Wat is de rol van modefotografie in het maken van een beeldanalyse van ‘Cupid and Psyche’ centraal staan. In dit onderzoek wordt de rol van fotografie als artificieel medium en zijn invloed op genderrepresentatie besproken. Fotografie is in staat kritisch op hedendaagse debatten binnen het gendervertoog in te gaan en is een groot onderdeel uit van het fashion niche magazine.

3.1 Theoretisch kader

In het vorige hoofdstuk is besproken dat fashion niche magazines artistiek en experimenteel zijn. Modefotografie is hier een groot onderdeel van en wordt volgens Bettina Friedl beschreven door ‘extremes of the serious and the frivolous, of the creative and the commercial, and perhaps, more recently, of the experimental and the conventional’ (Friedl 47). Het commerciële aspect is kenmerkend voor modefotografie in bijvoorbeeld *women’s magazines*, maar minder in een niche magazine (Lyng-Jorlén 127). In ‘Cupid and Psyche’ is commercie niet het belangrijkste, maar is het concept van styling en welke boodschap er met de modereportage verteld wordt belangrijker. Lyng-Jorlén benoemt dit als *stylist driven* (54). Omdat de modereportage juist niet voor consumptie is gemaakt, is het in staat om dieper in te gaan op het artistieke aspect waarmee de modereportage iets naar de buitenwereld vertelt, in dit geval in relatie tot het gendervertoog.

3.1.1 Het fotografisch medium

Binnen fotografie gaat het om de verbeelding, de speculatie en de deductie van diepere lagen die samen betekenis vormen (Sontag 10).¹² Fotografie wordt gezien als de realisatie van de wereld om ons heen. Dit medium hoort niet alleen een weergave van de werkelijkheid te zijn volgens Sontag, maar behoort ook kritisch naar de wereld te kijken (Sontag 3). Gender behoort in een fotoreportage als ‘Cupid and Psyche’ niet alleen gerepresenteerd te worden, maar behoort ook in een kritisch licht gezet te worden, zowel het in kwestie stellen van huidige en traditionele gendernormen, als niet geaccepteerde standpunten of taboes. Binnen fotografie kan er dieper ingegaan worden op kritische vraagstukken binnen het gendervertoog doordat fotografie in staat is meerdere betekenissen en interpretaties te creëren (Sontag 23). Dit is waar

¹² Uit het boek *On Photography* (1977).

het fotografische medium verschilt ten opzichte van het echte leven, waarin betekenis niet zo vrij geïnterpreteerd kan worden. Genderrepresentatie zal namelijk anders voorkomen in het fotografisch medium dan in het echte leven. Volgens Elizabeth Edwards zal er voor het begrijpen van foto's gekeken moeten worden naar de relatie tussen het visuele en materiele aspect (Edwards 228). Foto's werken namelijk binnen de sociale positie waarin ze geplaatst worden. De sociale positie in dit onderzoek is het *fashion niche magazine* PURPLE dat vooral bestemd is voor (jonge) mensen geïnteresseerd in de creatieve sector. Dit kan invloed hebben op de manier van genderrepresentatie. 'Cupid and Psyche' is van sociaal belang zowel voor de reputatie van PURPLE als voor het beeld rondom gender dat zij naar de buitenwereld leveren. Foto's zijn een 'statement of its social importance' (226). Door de plaatsing van de modereportage in PURPLE wordt deze automatisch deel van de kritische blik van het tijdschrift zelf, dan wanneer de foto's los van het tijdschrift bekeken zouden worden. De modereportage speelt daarbij in op het feit dat 'Pictures got taken not only to show what should be admired but to reveal what needs to be confronted, deplored- and fixed up' (63). Tegenwoordig wordt er veel kritiek geleverd op het gender vertoog, en is dit precies het onderwerp wat moet worden geconfronteerd, onderzocht en verbeterd. Fotografie doet dit niet expliciet, maar geeft de kijker de mogelijkheid om zijn eigen interpretatie te geven. De representatie van gender staat in 'Cupid and Psyche' niet vast maar kan vrij geïnterpreteerd worden. Een foto is volgens Sontag niet in staat om dingen uit te leggen, maar om iets te erkennen (Sontag 111). De foto's in 'Cupid and Psyche' leggen niks uit, maar weerspiegelen en benoemen hedendaagse debatten binnen het gendervertoog. De kijker haalt hier zelf zijn interpretatie uit. Volgens Bryan-Wilson heeft fotografie daarbij de mogelijkheid om hedendaagse details bespreekbaar te maken, en om door middel van fantasierijke verbeelding de grenzen rondom gender (en de vrouw) te construeren of te bekritisieren (Bryan-Wilson 112). Fotografie is een uniek medium dat in kan spelen op de constructie en performativiteit van gender. De vorming van genderidentiteit is namelijk gebaseerd op de mogelijke weergaves en representatie van gendervormen in de samenleving (110). Het fotografisch medium is een van de vormen waarbinnen deze weergave en representatie ten uiting komt. Niet alleen omdat een foto een weergave van de samenleving kan geven, maar ook omdat een foto meestal een uitgedacht concept is (Sontag 117). Gender wordt in 'Cupid and Psyche' op een bewuste manier in beeld gebracht. Er is door de fotograaf bewust gekozen voor de verbeelding van de gelijknamige mythe en er is op een bewuste manier gekozen voor het kiezen van androgyne modellen, setting, compositie en mode. De representatie van gender in deze modereportage hangt volledig af van het concept dat gebruikt is. Het unieke van het fotografisch medium is dat het in staat is invloed uit te oefenen op de

manier van representatie en hierbij de mogelijkheid creëert om in te spelen op het gendervertoog.

3.2 ‘Cupid and Psyche’: analyse fotografisch medium

In dit laatste deel zal bovenstaande theorie over het fotografisch medium gebruikt worden voor de analyse van ‘Cupid and Psyche’

3.2.1 De esthetiek van PURPLE’s fotografie

Bepaalde fotografie stijlen kunnen deel worden van een tijdschrift zijn identiteit. (Lynge-Jorlén 47). Lynge-Jorlén stelt dat er twee fotografische stijlen zijn die voorkomen in het niche magazine: het *hyperrealism* en het *trash realism/porn-chic*. PURPLE is een voorloper van het *trash realism* wat midden jaren 90 opkwam, en nu nog steeds in het tijdschrift de overhand heeft (27). ‘Cupid and Psyche’ heeft kenmerken van deze stijl. *Trash realism* wordt beschreven als *grunge* fotografie waarbij een fragmentarische esthetiek en ‘echte’ weergave in het belang van de modereportage staat (28). In deze stijl wordt afgestapt van het idee dat mode perfect afgebeeld behoort te worden in een studio, nette achtergrond, of door middel van een hoop bewerking. Hier gaat het juist om de interactie met de fotograaf, de alledaagse en herkenbare setting waarbij de foto vooral over lijkt te komen alsof er weinig moeite in is gestoken (28). ‘Cupid and Psyche’ representeert deze elementen. Het heeft als setting verschillende plaatsen buiten een studio. De modellen staan poserend in een bestaande ruimte/landschap maar lijken niet voor het belang van het verkopen van de mode gefotografeerd te zijn. Op de foto waar Tobias met een sigaret in zijn mond nonchalant naast een rivier staat lijkt het bijna alsof het model zijn eigen ding doet en de fotograaf dit toevallig fotografeert (foto 2). Ook op de foto waar Tobias en Maty samen op de scooter zitten lijkt het alsof de modellen zo uit het straatbeeld zijn gepakt (foto 4). Dit aspect kan ook wel beschreven worden als ‘[the] framing of ‘the real’ in fashion photography’ (30). Het gaat hier om het zo normaal vangen van de modellen in beeld, op alledaagse momenten. De modereportage is gemaakt onder de visie van de fotograaf waarin hij een setting vindt en het model plaatst, wie ziet dat er een camera gericht staat (Ledford 5). Dit is te zien op de foto’s van het vrouwelijke model, waar zij poseren in een echte locatie in de buitenlucht, aan een tafel en op een kast (foto 3,6,7). Het model kijkt de camera in, bewust van het feit dat ze aan het poseren is. Echter lijken de foto’s eerder *snapshots*, in plaats van dat de modellen de mode aan het verkopen zijn. Desondanks heeft de modereportage niet het belangrijke *grunge* element waarin afgestapt wordt van het esthetische, maar het ‘echte’, lelijke en punk centraal staat (3). De modellen hebben het ideale lichaam, hebben een

mooi gezicht en zijn overduidelijk gestileerd in de modereportage. Er wordt een geïdealiseerd beeld van het lichaam gepresenteerd en gaat niet in op alle vrije vormen van gender en van het lichaam. Er is een duidelijke grens tussen de artificiële wereld van genderrepresentatie in fotografie en de genderrepresentatie in het echte leven te zien. Gender is een concept wat in de modereportage al een weerspiegeling van de samenleving overkomt, maar hierin alleen het ideaalbeeld laat zien. De kijker ziet maar een fragment van de modellen hun gender ‘performance’, iets wat ook doorloopt buiten de foto’s. Tobias en Maty performen gender zoals de fotograaf dit graag op beeld wil hebben. Na de foto vallen zij terug in het gender wie ze echt zijn, en zullen dan ook een ander gender/ op een andere manier gender kunnen performen dan op de foto is vastgelegd.

3.2.2 Traditionele gendernormen in ‘Cupid and Psyche’s’ fotografie

Eerder is de *male gaze* al besproken maar kan er ook een link gemaakt worden tot modiefotografie. Modetijdschriften zijn vaak gemaakt vanuit een mannelijke directie waarbij er volgens deze *male gaze* naar de vrouw en de modereportages gekeken wordt stelt Diana Crane.¹³ Hierdoor ontstaat een hetero normatieve en binaire man-vrouw verhouding (Crane 542). In ‘Cupid and Psyche’ kunnen bepaalde karakteristieke poses achterhaald worden. Deze gestileerde herhalingen van houdingen waardoor gender gedaan wordt, maakt een verschil tussen representatie van het masculiene en feminiene gender (Goffman 541). Een van deze karakteristieken is dat oogcontact een aspect is dat dominantie toont zowel in de echte wereld als in fotografie. Goffman beschrijft dit als *licensed withdrawal*: ‘Women are expected to avert their eyes, particularly if the other person is male’ (542). Het vrouwelijke subject wordt gekenmerkt door een afwezige staar de leegte in (542). Op de foto waarbij Maty half naakt aan tafel zit met haar roze handschoenen voor het gezicht, heeft ze deze afwezige staar en kan haar uiting geïnterpreteerd worden als passief en vrouwelijk (foto 7). Hiermee wordt opnieuw ingespeeld op *compulsory heteronormativity*, binaire genderoppositie en bijbehorende gendernormen. Op de overige foto’s kijkt Maty echter wel direct de camera in (foto 3,4,5,6). Hier wijkt ze juist af van de traditionele gendernormen. Goffman stelt ook dat de vrouw netjes gekleed behoort te zijn, en dat haar lichaam gedisciplineerd gepresenteerd behoort te worden (542). Benen behoren dicht te zijn, waar in foto 3 juist niet aan gehouden wordt, en dat armen dicht bij het lichaam behoren te zijn (542). Ook dit is niet het geval en Maty staat op meerdere foto’s met de handen in de lucht of in haar zij (foto 3,5,6). Volgens Crane is het doel van

¹³ Uit haar artikel ‘Gender and Hegemony in Fashion Magazine: Women’s Interpretations of Fashion Photographs’ (1999).

modefotografie dat vrouwen aangemoedigd worden om te experimenteren met kleding en houdingen waarmee zij verschillende beelden van zichzelf kunnen laten zien (543). Het vrouwelijke gender heeft namelijk meerdere kenmerken die elk op een andere manier tot uiting kunnen komen en in dit geval niet vaststaan aan de traditionele gendernormen (543). In ‘Cupid and Psyche’ wordt door deze fotografische karakteristieken opnieuw ingegaan op de traditionele gendernormen. De vrouw past niet binnen de typisch vrouwelijke aspecten en toont een hedendaagse gender fluïde concept waarin gendernormen overlappen (Suar 200).

3.3 Conclusie

‘Cupid and Psyche’ staat in het belang van de artistieke vrijheid van modefotografie. Het fotografische medium is in staat om in te gaan op hedendaagse kwesties binnen het gendervertoog en weet hierbij verschillende interpretaties teweeg te brengen. Fotografie is gebaseerd op een bewust concept waarin er binnen ‘Cupid and Psyche’ aspecten zijn die invloed hebben op de representatie van gender. Zo is door middel van het *trash realism* de grens tussen genderrepresentatie in de artificiële fotografie wereld en de echte wereld maar klein doordat er een ‘echte’ weergave wordt gemaakt. Daarbij heeft de vrouw een bepaalde rol binnen modefotografie waarin zij als passief wordt afgebeeld, waar in deze modereportage juist tegenin wordt gegaan en waar de vrouw een fluïde gender representeert.

4. Conclusie

Door een beeldanalyse te maken van ‘Cupid and Psyche’ aan de hand van de drie concepten mode, *fashion niche magazines* en fotografie heb ik antwoorden kunnen vinden op de hoofdvraag: ‘Op wat voor manier wordt gender gerepresenteerd in de modereportage ‘Cupid and Psyche’ in het niche magazine *PURPLE Magazine #34:LOVE?*’ Gender wordt in deze modereportage op een aantal manieren gerepresenteerd. Als eerste wordt gender geperformed door het excessief gebruik van handen in lichaamshouding. Daarbij hebben we kunnen lezen dat mode het lichaam stileert. In de modereportage is er veelal dunne en doorzichtige kleding waardoor de lichamen van de modellen een ‘object of desire’ worden. De modellen dragen veelal kleding wat inspeelt op kleding dat toegekend wordt aan het vrouwelijke gender. Dit zorgt ervoor dat de combinatie van mode en lichaamshouding het masculiene en feminiene met elkaar verweven.

De modereportage heeft inspiratie gehaald uit de mythe Cupid and Psyche en gaat hiermee in op traditionele gendernormen waarin er een duidelijk verschil is tussen wat mannelijk en vrouwelijk is. Aan de andere kant draagt het *fashion niche magazine* medium bij aan de mogelijkheid van artistieke fotografische vrijheid. Hierdoor probeert te modereportage een vrijer beeld van gender te representeren. Deels door het gelijkstellen van man en vrouw als ‘object of desire’ als het casten van een non-binair model en het androgyne uiterlijk. Echter faalt de modereportage in het creëren van dit fluïde gender. Door het mannelijke en vrouwelijke model naast elkaar te positioneren in de foto’s gaat de kijker automatisch in de binaire opposities denken, omdat dit door culturele instanties is aangeleerd. De reportage kan gezien worden als een representatie van onze maatschappij waarin gender steeds meer fluïde is. Echter is het ook een representatie van het falen, waarin de *compulsory heteronormativity* nog steeds van belang is en de binaire genderoppositie nog steeds sterk aangeleerd is. Het toevoegen van het genre *niche magazines* aan dit onderzoek heeft gezorgd voor het plaatsen van genderrepresentatie binnen media. Genderrepresentatie in een artificieel medium heeft een andere rol dan in het echte leven en dient als een voorbeeld voor de kijker. Het *trash realism* dat onderdeel is van de modereportage had de grens tussen genderrepresentatie in het echte leven en in fotografie kunnen vervagen. Er wordt echter ingespeeld op het ideaalbeeld van het lichaam, in plaats van de fluïde genderuitingen, waarin blijkt dat fotografie ook hier toch echt een bewust concept is. Door de modereportage in een medium te plaatsen waar ruimte is voor hedendaagse debatten en bekritisering had de modereportage als voorbeeldfunctie kunnen

dienen. Hier had echter meer op ingespeeld kunnen worden, wat een gemiste kans is van de fotograaf.

Ik hoop dat het onderzoeken van genderrepresentatie in het een *fashion niche magazine* door middel van beeldanalyse een interessante toevoeging zal zijn op bestaande literatuur over gender in fotografie en dat deze bevindingen verder onderzoek zullen aansporen.

Bibliografie

Primaire bronnen

Lloyd, Brett. 'Cupid and Psyche'. *PURPLE Magazine: The Love Issue #34*. Purple Institute, 2021.

Butler, Judith. *Gender Trouble*. Taylor & Francis Ltd, 1990.

Secundaire bronnen

Baker, Frank W. 'Using Magazines and Zines to Explore Stereotypical Gender Roles'. *MediaLiteracyClearinghouse*, 2009, www.frankwbaker.com/mlc/using-magazines-and-zines-to-explore-stereotypical-gender-roles/.

Butler, Judith. *Undoing Gender*. Taylor & Francis Ltd, 2004.

Butler, Judith. 'Performative Acts and Gender Constitution: An Essay in Phenomenology and Feminist Theory'. *Theatre Journal*, The John Hopkins University Press, 1988, vol. 40, nr. 4, pp. 519-531. *Jstor*, www.jstor.org/stable/3207893.

Bryan-Wilson, Julia. 'What does photography offer the trans feminism movement?'. *Aperture*. Aperture Foundation Inc, 2016, nr. 225, pp. 108-113. *Jstor*, www.jstor.org/stable/44404718.

Crane, Diana. 'Gender and Hegemony in Fashion Magazines: Women's Interpretations of Fashion Photographs'. *The Sociological Quarterly*. Taylor & Francis, 1999, jrg. 40, nr. 4, pp. 542-563. *Tandfonline*, doi.org/10.1111/j.1533-8525.1999.tb00567.x.

Edwards, Elizabeth. 'Objects of Affect: Photography Beyond the Image'. *Annual Review of Anthropology*. Annual Reviews, 2021, jrg. 41, pp. 221-234. *Jstor*, www.jstor.org/stable/23270708.

Entwistle, Joanne. *The Fashioned Body: fashion, dress and social theory*. Polity Press, 2014.

Farrell, Amy E. 'Desire and Consumption: Women's Magazines in the 1980's'. *American Quarterly*. The John Hopkins University Press, 1994, jrg. 46, nr. 4, pp. 621-628. *Jstor*, www.jstor.org/stable/2713389.

- Ferguson, Cameo Alexzander Tobias. 'Confines of the gender binary: the exclusion of transgender people in North American society'. *The Post*. 2016, jrg. 1, nr. 1, pp. 1-7.
- Filippello, Roberto. 'Thinking fashion photographs through queer affect theory'. *International Journal of Fashion Studies*. Intellect Ltd Article, 2018, jrg. 5, nr. 1, pp. 129-145.
- Friedl, Bettina. 'The Hybrid Art of Fashion Photography: American Photographers in Post-World War II Europe'. *Transatlantic Perspectives on American Visual Culture*. Universitätsverlag WINTER Gmbh, 2007, jrg. 52, nr. 1. *Jstor*, www.jstor.org/stable/41158285.
- Goffman, Erving. *Gender Advertisements*. Harvard University Press, 1979.
- Jobling, Paul. 'Roland Barthes: Semiology and the Rhetorical Codes of Fashion'. *Thinking Through Fashion: A Guide to Key theorists*. I. B. Tauris, 2015.
- Ledford, Jenna. 'From Dirty Realism to Heroin Chic: How Fashion Becomes a Scapegoat for Cultural Anxieties'. Department of English & Honors College, 2007, pp.1-26.
- Lynge-Jorlén, Ane. *Niche Fashion Magazines: Changing the Shape of Fashion*. I.B. Tauris & Co. Ltd, 2017.
- Lynge-Jorlén, Ane. *Between Edge and Elite: Niche Fashion Magazines, Producers and Readers*. London College of Fashion, 2009.
- Lynge-Jorlén, Ane. 'Between Frivolity and Art: Contemporary Niche Fashion Magazines'. *Fashion Theory*. Routledge Taylor & Francis Group, 2012, jrg. 16, nr. 1, pp. 7-28.
- Moeran, Brian. 'Proposing Fashion: The Discourse of Glossy Magazines'. *Comunicação e Sociedade*. 2013, jrg. 24, pp. 120-142.
- Rocamora, Agnes en Anneke Smelik. *Thinking Through Fashion: A Guide to Key theorists*. I. B. Tauris, 2015.
- Rocamora, Agnes. 'Pierre Bourdieu: The Field of Fashion'. *Thinking Trough Fashion*. I. B. Tauris, 2015, ed. Agnes Rocamora en Anneke Smelik, pp. 233-250.
- Sontag, Susan. *On Photography*. Penguin Books Ltd. 1977.

- Suar, damodar en Jyotiranjan Gochhayat. 'Influence of Biological Sex and Gender roles on Ethicality'. *Journal of Business Ethics*. Springer, 2016, jrg. 134, nr. 2. *Jstor*, www.jstor.org/stable/24703765, pp. 199-208.
- Tseelon, Efrat. 'Jean Baudrillard: Post-modern Fashion as the End of Meaning'. *Thinking Trough Fashion*. I. B. Tauris, 2015, ed. Agnes Rocamora en Anneke Smelik, pp. 215-232.
- Twigg, Julia. 'Fashion, the Media and age: How women's magazines use fashion to negotiate age identities'. *European Journal of Cultural Studies*. Sage Publications, 2017, pp.1-15.
- Wissinger, Elizabeth. 'Judith Butler: Fashion and Performativity'. *Thinking Trough Fashion*. I. B. Tauris, 2015, ed. Agnes Rocamora en Anneke Smelik, pp. 285-299.
- Zarzycka, Marta. 'Angry Fashion: Cindy Sherman en de politiek van het beeld'. Uitgeverij Coutinho, 2015, ed. Rosemarie Buikema en Liedeke Plate, *Handboek genderstudies*. 2015, pp. 253-266.

Bijlage

Foto 2 Brett Lloyd. Cupid and Psyche Fendi f/w 2020/21 #1.

Foto 1 Brett Lloyd. Cupid and Psyche Fendi f/w 2020/21 #2.

Foto 3 Brett Lloyd. Cupid and Psyche Fendi f/w 2020/21 #4.

Foto 4 Brett Lloyd. Cupid and Psyche Fendi f/w 2020/21 #3.

Foto 5 Brett Lloyd. Cupid and Psyche Fendi f/w 2020/21 #6.

Foto 6 Brett Lloyd. Cupid and Psyche Fendi f/w 2020/21 #5.

Foto 7 Brett Lloyd. Cupid and Psyche Fendi f/w 2020/21 #8.

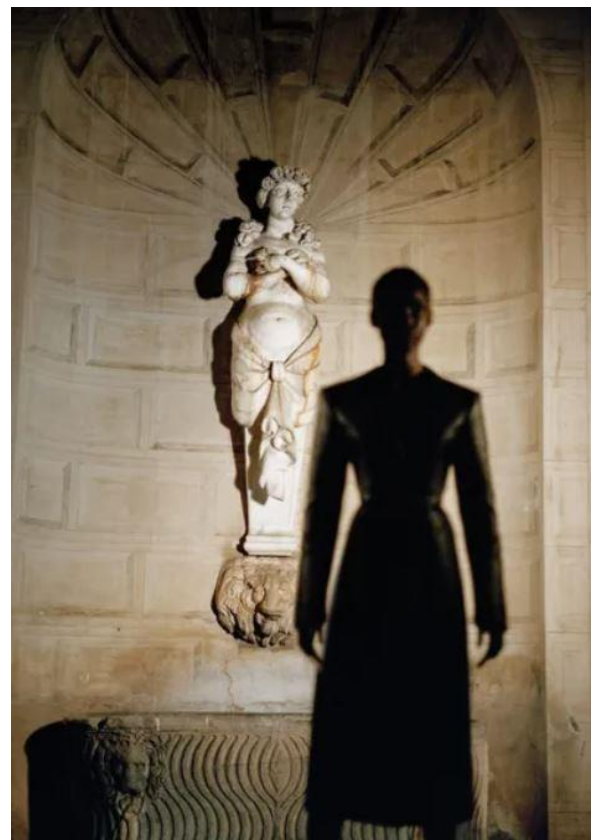

Foto 8 Brett Lloyd. Cupid and Psyche Fendi f/w 2020/21 #7.